

COMUNICACIÓ I CONFLICTE

INTERACCIÓ SOCIAL

ENCARNA CANET BENAVENT
2n curs. Grau en Treball Social

COMUNICACIÓ I CONFLICTE

- Què és el conflicte?
- Tipus de conflicte
- Components
- Barreres que impedeixen resoldre'l
- Mètodes de resolució de conflictes: la mediació

Bibliografia de consulta

- Poyatos, A. (2003): *Mediación familiar y social en diferentes contextos*. València. Nau Llibres.
- Ripoll-Millet, A. (2001): *Familias, trabajo social y mediación*. Barcelona. Paidós Ibérica.

Què és el conflicte?

- Ocorre en cada un dels àmbits de la nostra vida i del nostre món; forma part de nosaltres.
- Pot ser una oportunitat per a avançar, un creixement (una situació nova amb noves oportunitats) o pot ser el caos i la destrucció.
- Comporta divergències d'interessos, necessitats o creences. Diverses posicions.
- **Tensió que es genera entre persones que tenen objectius aparentment contraris.**

Què és el conflicte?

El conflicte té tres elements essencials

- La **relació interdependent entre les parts**: hi ha objectius comuns. **VINCLE**.
- Els **objectius** es perceben incompatibles. **PROBLEMA**.
- La **situació** genera
  - Estats emocionals (hostilitat i tensió)
  - Estats cognitius (percepció d'antagonisme)
  - Conductes de rebuig (enemistat o violència)

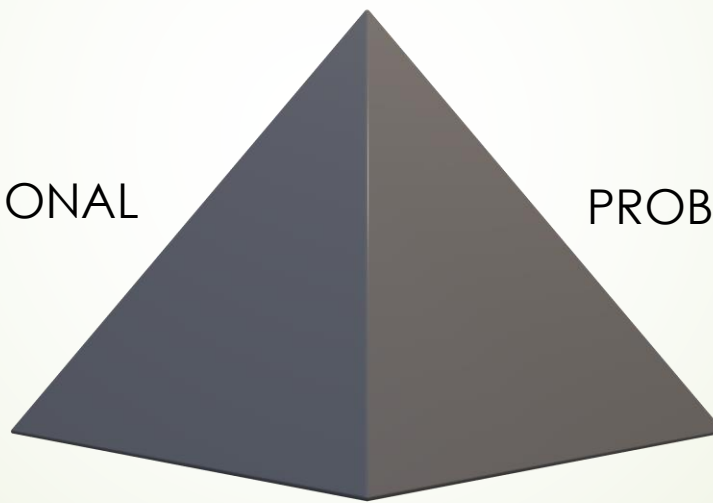
Tipus de conflicte

Per relacions entre les persones	Emocions negatives, estereotips, escassa comunicació.
Problemes d'informació	Apareixen quan manca informació per a prendre decisions.
Interessos incompatibles	Cada part creu que per a satisfer les seues necessitats ha de sacrificar les de l'altre.
Problemes de valors	Sistemes de creences incompatibles, religió...

Components del conflicte

DIMENSIÓ EMOCIONAL

PROBLEMA

VINCLE

Components del conflicte

- **VINCLE:** relació (parella, companya de faena, d'estudis...).
- **PROBLEMA: el QUÈ. Qui té raó?** Motius de cadascuna. Cada part dona diverses explicacions condicionades pels sistemes de referència de cada part. Interès directe en la qüestió.
- **DIMENSIÓ EMOCIONAL. Percepció.** Perspectiva des de la qual cada part viu la situació. Com em sent jo amb el que dius. L'inconscient.

Barreres en la resolució dels conflictes

9

- Objectius contradictoris
- El lloc o moment inadequat
- Estats emocionals que pertorben l'atenció
- Acusacions, amenaces, exigències, recriminacions
- Exigir, donar ordres
- Talls de conversació
- No escoltar l'altra part
- Etiquetar “ets un...”
- Generalitzacions de tipus “Sempre...”
- Ús de termes difusos, imprecisos...
- Ignorar la interlocutora
- Jutjar
- Remetre sempre a assumptes passats com a temes centrals

10

MÈTODES DE RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

MÈTODES ADVERSARIALS:
judici, arbitratge

Basats en el poder d'un tercer que pren les decisions.

Les decisions es prenen conforme a dret.

Se segueix un procediment reglat i rígid.

Solucions jo guanye/tu perds.

Es decideix sobre les posicions enfrontades, no sobre les necessitats ni els interessos.

S'atribueixen responsabilitats i culpes.

MÈTODES NO ADVERSARIALS:
mediació i negociació

Basats en la voluntarietat de les parts.

Segons l'interès de les parts.

Procediment flexible.

Solucions jo guanye/tu guanyes.

També es treballa un canvi de posicions.

No hi ha responsabilitats ni culpes.

NO ADVERSARIALS		ADVERSARIALS	
NEGOCIACIÓ	MEDIACIÓ	ARBITRATGE	JUDICI
Tots dos guanyen. Es fan concessions i es busca un acord que satisfaci a interessos.	Tots dos guanyen. Busquen la comprensió mútua i col·laboren per a conseguir un acord.	Una part guanya i l'altra perd.	Una part guanya i l'altra perd.
No hi intervenen tercers.	Hi intervé la mediadora.	Hi intervé l'àrbitre.	Hi intervé la jutgessa.
Les parts resolen el conflicte.	Les parts resolen el conflicte.	L'àrbitre resol el conflicte.	La jutgessa resol el conflicte.
Resolució: pot ser un contracte vinculant o un acord verbal.	Acord vinculant o recomanació, segons acorden les parts.	Vinculant o recomanació.	Vinculant

Conductes per a encarar els conflictes

- **Conducta inhibida** (tu guanyes-jo perd): qui la manté anteposa els interessos dels altres als seus.
- **Conducta agressiva** (jo guanye-tu perds): qui la manté només té en compte els propis desitjos, sense respectar els sentiments i interessos dels altres.
- Les dues conductes són problemàtiques.
- **Conducta assertiva** (jo guanye-tu guanyes): la persona intenta defensar els seus interessos i assolir els seus objectius, però respecta i té en compte els interessos dels altres.

La mediació

- ❖ És un procés de resolució de conflictes, entre dues o més parts, mitjançant el qual **cadascuna modifica les seues demandes** —inicialment incompatibles— fins a arribar a un compromís o acord acceptable per a totes.
- ❖ Idea bàsica: tot i que les parts implicades tenen interessos diferents, **comparteixen l'interès comú** de trobar una solució negociada.
- ❖ No es tracta de sortir vencedora a qualsevol preu (ja que així el conflicte continuaria sense resoldre's) sinó d'**arribar a un acord satisfactori per a ambdues parts** i equilibrat, repartint equitativament avantatges i costos.

- Procés de **resolució alternativa de conflictes** mitjançant el qual **una professional imparcial (la mediadora) ajuda les parts** a arribar a un **acord beneficiós per a totes dues**.
- Es pot aplicar en **molts contextos**: educatiu, laboral, serveis socials, intercultural, judicial, comunitari, diplomàtic, familiar...
- Però la mediació **NO** es pot aplicar en totes les situacions conflictives (casos de violència, superioritat jeràrquica...).

Principis de la mediació

- **Voluntarietat** de les parts per a participar en el procés (al contrari que en un judici).
- **Imparcialitat** de la persona mediadora a fi d'evitar aliances amb alguna de les parts.
- **Neutralitat**: la mediadora ha d'evitar que els seus sentiments i emocions interferisquen en el procés.
- **Confidencialitat** de les parts i de la mediadora de no revelar el contingut de les entrevistes ni dels acords.

Etapas de la mediación

1. Primera sessió: establir la sintonia (*rapport*) i el contracte de mediació (normes).
2. Definició del conflicte i dels temes per tractar.
3. Desenvolupament dels temes i recerca d'alternatives.
4. Acords.